Europa-Parlamentet
2024-2029

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

8.9.2025

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere på baggrund af en ansøgning fra Belgien – EGF/2025/001 BE/BelGaN – Belgien (2025/0198(BUD))

Kære formand

I forbindelse med ovennævnte procedure har Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender fået til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg. På mødet den 2. september 2025 vedtog udvalget at fremsende denne udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet på mødet den 8. september 2025. På samme møde vedtog det at forelægge Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, nedenstående udtalelse.

Med venlig hilsen

Li Andersson

UDTALELSE

A. der henviser til, at Belgien den 21. februar 2025 indgav en ansøgning om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i forordning (EU) 2021/691 som følge af afskedigelser i BelGaN BV (BelGaN) i Belgien i den økonomiske sektor, som er klassificeret under NACE rev. 2 hovedgruppe 26 (Fremstilling af computere, elektroniske og optiske produkter); der henviser til, at de afskedigelser, som BelGaN har foretaget, er lokaliseret i NUTS 2-regionen Provincie Oost-Vlaanderen (BE23);

B. der henviser til, at de belgiske myndigheder indgav ansøgningen med henvisning til interventionskriterierne i artikel 4, stk. 2, litra a), i forordning (EU) 2021/691, som forudsætter aktivitetsophør for mindst 200 afskedigede arbejdstagere i løbet af en fire måneders referenceperiode (i dette tilfælde fra den 31. juli 2024 til den 30. november 2024) i en virksomhed i en medlemsstat, inklusive arbejdstagere, der er blevet afskediget af leverandører og producenter i efterfølgende produktionsled, og/eller selvstændige, hvis aktivitet er ophørt; der henviser til, at Kommissionen efter en vurdering af denne ansøgning i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i EGF-forordningen konkluderede, at betingelserne for tildeling af økonomisk støtte fra EGF er opfyldt;

C. der henviser til, at ansøgningen vedrører 417 afskedigede arbejdstagere (støtteberettigede modtagere), hvis aktivitet er ophørt i ovennævnte økonomiske sektorer;

D. der henviser til, at Kommissionen den 26. august 2025 forelagde Parlamentet og Rådet et forslag til afgørelse om mobilisering af EGF til fordel for Belgien med henblik på at støtte reintegrationen på arbejdsmarkedet af alle de afskedige arbejdstagere (417 tiltænkte støttemodtagere);

E. der henviser til, at den begivenhed, der gav anledning til disse afskedigelser, er BelGaNs konkurs; der henviser til, at BelGaN havde overtaget de produktions- samt forsknings- og udviklingsfaciliteter, som Onsemi, en halvlederfabrikant baseret i USA, havde i Oudenaarde, med det formål at fremme chipteknologier med galliumnitrid (GaN); der henviser til, at GaN rummer et betydeligt potentiale i industrien for halvledere og medfører væsentlige forbedringer i ydeevne og effektivitet i forhold til traditionelle silicium-baserede chips; der henviser til, at BelGaN, der promoverede sig selv som en halvlederfabrikant med fokus på bilindustrien, aktivt søgte nye investorer til at drive sin kapitalkrævende omstilling fra at være en fabrikant af silicium-baserede chips til at være en fabrikant af galliumnitrid-baserede chips; der henviser til, at potentialet ved GaN imidlertid ikke var tilstrækkeligt til at holde virksomheden oven vande, og at BelGaN led et tilbageslag i 2023 og viste et nettotab på 8,3 mio. EUR med 55 mio. EUR i indtægter, hvilket tilskrives øgede omkostninger til energi, kemikalier og arbejdskraft; der henviser til, at virksomheden ikke kunne sikre tilstrækkelige investeringer, hvilket i sidste ende førte til dens undergang; der henviser til, at BelGaN indstillede sine aktiviteter og indgav konkursbegæring den 30. juli 2024, hvilket medførte 417 afskedigelser;

F. der henviser til, at antallet af konkurser har været stigende i Belgien siden 2022; der henviser til, at mere end 11 000 virksomheder indgav konkursbegæring i 2024, heraf 57 % i Flandern, hvilket er det højeste tal siden 2013; der henviser til, at der som følge heraf gik 32 566 job tabt (59 % i Flandern), en stigning på 18,3 % i forhold til 2023; der henviser til, at nylige omstruktureringer som f.eks. afskedigelserne hos Van Hool, Sappy og Purmo, i forbindelse med hvilke de belgiske myndigheder ansøgte om støtte fra EGF, påvirker det flamske arbejdsmarked, således at antallet af jobmuligheder i industrien er faldet;

G. der henviser til, at Oudenaarde er det område, der er mest påvirket af afskedigelserne hos BelGaN; der henviser til, at antallet af arbejdsløse jobsøgende i Oudenaarde steg med 9 % fra ét år til det næste i december 2024; der henviser til, at stigningen især var betydelig blandt højt- og mellemuddannede arbejdsløse arbejdstagere (hhv. +13,5 % og +12,9 %), mens den blandt lavtuddannede var på 3 %; der henviser til, at antallet af ledige stillinger, der blev rapporteret af arbejdstagerne til VDAB, den flamske offentlige arbejdsformidling, faldt med 17,7 % i Oudenaarde fra ét år til det næste i 2024; der henviser til, at antallet af jobmuligheder fulgte samme nedadgående tendens med et fald på 21,8 % i 2024 sammenlignet med 2023 eller med 32,4 %, hvis kun industrierhverv tages i betragtning, hvilket indikerer en afmatning af arbejdsmarkedet; der henviser til, at kombinationen af en aldrende arbejdsstyrke med en manglende interesse i STEM (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik) blandt yngre mennesker ifølge VDAB gør det svært at erstatte arbejdstagere, der går på pension, i industrierhverv, hvilket kan blive en fordel for tidligere arbejdstagere fra BelGaN, som søger nyt arbejde;

H. der henviser til, at BelGaNs konkurs kom uventet. Efter aftale med arbejdstagerrepræsentanterne, det belgiske centrale fagforbund (ABVV) og det belgiske forbund af kristelige fagforeninger (ACV), besluttede VDAB straks at påbegynde foranstaltningerne for arbejdstagerne snarere end at vente på en mulig overtagelse; der henviser til, at det derfor kun var muligt at forberede sig i begrænset omfang; der henviser til, at Thema Foundries nu har bekræftet, at de vil overtage BelGaNs tidligere anlæg med henblik på at etablere et nyt fotonisk chipcenter i Flandern; der henviser til, at dette kan give de tidligere BelGaN-arbejdstagere, der blev afskediget sidste år, og som vil have modtaget støtte fra EGF, nye jobmuligheder;

I. der henviser til, at EGF ikke må overstige et maksimalt årligt beløb på 30 mio. EUR (i 2018-priser), jf. artikel 8 i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 som ændret ved Rådets forordning (EU, Euratom) 2024/765 af 29. februar 2024.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer derfor Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om, at formålet med EGF er at udvise solidaritet med støttemodtagerne og yde dem støtte; mener, at den økonomiske støtte fra EGF primært bør rettes mod aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og individualiserede tilbud, der tager sigte på hurtigt at reintegrere støttemodtagerne i anstændig og holdbar beskæftigelse inden for eller uden for deres oprindelige aktivitetssektor; understreger vigtigheden af at gøre

arbejdstagerne parate til og støtte dem i forbindelse med den hårdt tiltrængte grønne og digitale omstilling af den europæiske økonomi og det europæiske samfund; gør i den forbindelse på ny opmærksom på den vigtige rolle, som Unionen spiller, herunder gennem EGF, med hensyn til at bidrage til finansieringen af de nødvendige kvalifikationer til den retfærdige omstilling i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt;

2. er enigt med Kommissionen i, at betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra a), i EGF-forordningen er opfyldt, og at Belgien derfor er berettiget til en økonomisk støtte på 931 690 EUR i henhold til nævnte forordning, hvilket svarer til 85 % af de samlede omkostninger på 1 096 107 EUR og omfatter udgifterne til individualiserede tilbud på 1 052 607 EUR samt udgifter til forberedende arbejde, forvaltning, oplysning, offentlig omtale, kontrol- og rapporteringsaktiviteter på 43 500 EUR;

3. bemærker, at de belgiske myndigheder har meddelt, at den nationale arbejdsmarkedslovgivning om aktiv styring af omstruktureringer kræver, at virksomheder, der er under omstrukturering, opretter en beskæftigelsesenhed, hvis formål er at stille 30 timers genplaceringstjenester til rådighed for arbejdstagere, der er blevet afskediget i forbindelse med kollektive afskedigelser, inden for en periode på tre måneder (60 timer i seks måneder for arbejdstagere på 45 år og derover); der henviser til, at VDAB, eftersom denne juridiske forpligtelse ikke er gældende i tilfælde af konkurs, med egne midler stillede genplaceringstjenester til rådighed for arbejdstagerne;

4. fremhæver, at Belgien har bekræftet, at de EGF-støttede foranstaltninger ikke vil modtage økonomisk støtte fra andre af Unionens finansielle instrumenter;

5. bemærker, at den samordnede pakke af individualiserede tilbud til de afskedigede arbejdstagere er sammensat af følgende foranstaltninger: a) informationsmøder, b) genplaceringstjenester (vurdering af digitale færdigheder, hjælp til jobsøgning eller hjælp til selvstændig virksomhed osv.), c) uddannelse og omskoling, d) uddannelse på arbejdspladsen, e) jobmesse, f) hjælp til jobsøgning samt g) undersøgelse af jobmuligheder og jobmatchning;

6. understreger navnlig betydningen af artikel 7, stk. 2, i EGF-forordningen, som kræver, at den samordnede pakke tager højde for fremtidige arbejdsmarkedsperspektiver og efterspurgte færdigheder, som er forenelige med overgangen til en ressourceeffektiv og bæredygtig økonomi, og har særligt fokus på formidling af de færdigheder, der kræves i den digitale industrielle tidsalder; glæder sig over, at pakkens IKT-uddannelse og yderligere planlagte støtte inden for genplaceringstjenesterne omfatter sådanne færdigheder, navnlig en vurdering af digitale færdigheder og bestemmelser om, at arbejdstagere kan låne en bærbar computer, modtage oplæring i, hvordan de kan bruge den, og få svar på deres spørgsmål om digitale værktøjer;

7. minder om muligheden for særlige, tidsbegrænsede foranstaltninger inden for den samordnede pakke, hvilket bl.a. omfatter udbetaling af børnepasningsydelser som fastsat i artikel 7, stk. 2, litra b), i EGF-forordningen for at lette jobsøgendes deltagelse i de foreslåede aktiviteter.